

Tiivistelmä

Peluuri on ongelmapelaajille, heidän läheisilleen sekä työssään peliongelmaa kohtaaville suunnattu palvelu. Toiminnan ydin on auttava puhelin, joka tarjoaa pelaajille, heidän läheisilleen sekä työnsä puolesta peliongelmaa kohtaaville tietoa, tukea ja informaatiota pelihaitoista ja niiden hoito- ja tukimahdollisuuksista. Kaikki Peluurin palvelut ovat valtakunnallisia, ilmaisia ja anonyymejä. Vuosi 2009 oli Peluurin viides täysi toimintavuosi. Peluuri on näköalapaikka pelaamisessa ja sen haitoissa tapahtuviin muutoksiin.

Peluurin auttavassa puhelimesta vastattiin vuonna 2009 yhteensä 3146 puheluun. Vuoden alussa käyttöön otetun puheluvälikon avulla onnistuttiin karsimaan pois suuri osa vika- ja häirintäsoitoista. Niitä oli 40 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Varsinaiselta kohderyhmältä (peliongelmaa koskevat puhelut) tullessiin puheluihin vastattiin vuoden aikana 1 159 kertaa.

Pelaajat ovat auttavan puhelimen merkittävin soittajaryhmä, 63 % peliongelmaa koskevista puheluista oli pelaajien soittoja. Läheisten puheluiden määrä ja niiden suhteellinen osuus puheluista on Peluurin toiminnan aikana kasvanut merkittävästi. Jo kolmannes peliongelmaa koskevista puheluista tuli läheisiltä. Suurin soittajaryhmä läheisissä ovat pelaajien äidit. Läheissoittoja tulee kuitenkin laajalti, sukulaisista pelaajan ystäväpiiriin. Tämä kertoo siitä, että pelaamisen ongelmat heijastuvat myös ydinperhettä laajemmalle. Pelaaminen aiheuttaa huolta ja voi muodostua ongelmaksi myös pelaajan lähipiirille. Ulkopuolinen tuki ja apu voi olla tarpeen läheisillekin.

Suurin osa Peluurin tavoittamista pelaajista on nuoria miehiä. Naisten osuus pelaajista kasvaa iän myötä. Raha-automaatit ovat säilyttäneet asemansa eniten ongelmia aiheuttavana pelaamisen muotona. Niiden ohelle ylivoimaisesti toiseksi suurimmaksi ongelmien aiheuttajaksi ovat nousseet internetissä pelattavat rahapelit. Yhteensä nämä kaksi pelaamisen muotoa ovat ongelmien aiheuttajia 87 %:lla Peluurin tavoittamista ongelmapelaajista. Nettipelaamisen muodoista nettipokeri on suurin yksittäinen ongelmien aiheuttaja. Täysin uusi asia vuoden 2009 tilastoissa oli internetpelaamisen esiin nousu naisille ongelmia aiheuttavana pelaamisen muotona. Aiemmin nettipelaajat ovat lähes poikkeuksetta olleet miehiä.

Peluuri on tarjonnut vuodesta 2008 alkaen läheisille oman keskustelufoorumin Tuulettimen. Vuoden 2009 alusta se muutettiin suljetuksi foorumiksi. Peluurin työntekijä ohjaa vertaiskeskustelua. Avoimella Valtti –palstalla keskustelua ovat käyneet pääasiassa pelaajat. Peluurin eNeuvonnassa vastattiin toimintavuonna 165 peliaiheiseen kysymykseen. Peluurin verkkosivustolla on laajalti tietoa pelaamisesta ja siihen liittyvistä haitoista sekä ajantasaista tietoa peliongelman hoito- ja tukimahdollisuuksista. Sivustolla vierailaan aktiivisesti ja suosio on kasvanut. Vuonna 2009 sivustolla vierailtiin yhteensä 51 738 kertaa. Uusien kävijöiden määrä oli 26 759. Pelivoimapiiriin myötä Peluurin palvelut laajenivat tekstiviesteihin. Pelivoimapiiri tarjoaa vertaistukea tekstiviesteillä kännykällä ja internetissä. Kyseessä on A-klinikkasäätiön ja Peluurin yhdessä tuottama palvelu. Toiminta alkoi 1.9.2009. Vuoden 2009 aikana pelivoimapiiriin asiakkaaksi ilmoittautui yli 100 ihmistä.

Peluurin ohessa toimii myös valtavan suosion saavuttanut Peli Poikki –ohjelma. Se on internet - pohjainen matalan kynnyksen oma-apuopas peliongelman hoitoon. Sen suosio on ollut suurempi kuin minkään muun ongelmapelaajille suunnatun kotimaisen hoitopalvelun koskaan. Toimintavuoden maaliskuussa ohjelmaan saatiin toinen terapeutti, sillä valtavasta asiakasmäärästä ja jononmuodostuksesta johtuen kysyntään ei aiemman yhden työntekijän voimin pystytty vastaamaan. Ohjelman suoritti 76 henkilöä vuoden 2009 aikana. Toimintavuonna ohjelmasta julkaistiin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön tilaama ulkoinen arviointi, jonka myötä ohjelmasta saadut positiiviset kokemukset vahvistuivat entisestään.